



SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 18.03.16
nr 1645 podpis. M

Warszawa, 2016-03-15

MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ
SEKRETARZ STANU

Nr 303/305/O4/16/JS

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 17.03.16.
nr 1147 podpis. Senacki



MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ
KANCELARIA JAWNA NR 1

Nr 1704/OP

2016 -03- 16

Pan Stanisław KARCZEWSKI

MARSZAŁEK SENATU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Stanisław Karczewski

Odpowiadając na oświadczenie złożone przez Pana Senatora Mieczysława Augustyna podczas 11. posiedzenia Senatu RP w dniu 19 lutego br. w sprawie zasad zwiększania gratyfikacji urlopowej żołnierzy zawodowych w zależności od liczby dzieci posiadanych przez żołnierza zawodowego (BPS/043-11-147/16), uprzejmie proszę o przyjęcie następujących informacji.

Przepisy art. 87 ust. 1-3 ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1414 ze zm.) stanowią, że żołnierzowi zawodowemu przysługuje raz w roku prawo do gratyfikacji urlopowej. Z treści tych przepisów wynika, że jedynym uprawnionym do otrzymania gratyfikacji urlopowej jest żołnierz zawodowy. Należy zauważyć, że takiej gratyfikacji nie mogą otrzymać w całości, ani w części członkowie jego rodziny. Liczba członków rodziny ma natomiast wpływ na wysokość gratyfikacji urlopowej, gdyż przy ustaleniu jej wysokości uwzględnia się również małżonka oraz dzieci pozostające na utrzymaniu żołnierza zawodowego. Ze sposobu ustalania wysokości jednej gratyfikacji urlopowej nie można jednak wywodzić wniosku, że żołnierz otrzymuje kilka gratyfikacji urlopowych, odrębnie na siebie, małżonka oraz dzieci pozostających na jego utrzymaniu.

Gratyfikacja urlopowa jest należnością pieniężną o charakterze ryczałtowym, a nie refundacją kosztów wypoczynku żołnierza i członków jego rodziny. Z tego też względu oraz z uwagi na zasadę sprawności postępowania, określając reguły dotyczące wypłaty tej należności odstąpiono od wymogu dokumentowania wydatków poniesionych na wypoczynek żołnierza oraz członków jego rodziny, uwzględnianych przy ustalaniu wysokości gratyfikacji urlopowej, gdyż wiązałoby się to ze znacznym zbiurokratyzowaniem wypłaty tej należności pieniężnej.

Należy zauważyć, że zgodnie z § 3 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 18 marca 2014 r. w sprawie gratyfikacji urlopowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 411) – gratyfikację urlopową wypłaca się na pisemny wniosek żołnierza. Liczbę osób uwzględnianych przy ustalaniu gratyfikacji urlopowej określa się na podstawie oświadczenia zawartego we wniosku, według stanu rodzinnego żołnierza w dniu złożenia wniosku. Każdy żołnierz składa przedmiotowe oświadczenie świadomy

odpowiedzialności za podanie danych niezgodnych ze stanem faktycznym, stąd też nie wydaje się konieczne nakładanie na dowódców jednostek dodatkowego obowiązku testowania uczciwości swoich podwładnych, poprzez weryfikowanie, czy wszystkie dzieci wymienione we wniosku spełniają wymogi ustawowe, czyli pozostają na utrzymaniu wnioskodawcy.

Należy zwrócić uwagę, że do dnia 31 grudnia 2007 r. pojęcie *dzieci pozostających na utrzymaniu żołnierza zawodowego* nie było prawnie zdefiniowane. Stosowanie tego przepisu w praktyce powodowało wiele trudności. Dowódcy jednostek wojskowych wskazywali na problemy z weryfikowaniem poprawności składanych przez żołnierzy zawodowych wniosków o wypłatę gratyfikacji, z uwagi na brak instrumentów kontrolnych. Ustalenie przez dowódcę jednostki wojskowej stanu faktycznego wymagało bowiem wprowadzenia kryteriów, w oparciu o które dokonywali tego ustalenia oraz instrumentów weryfikacji danych podawanych przez żołnierzy zawodowych. Wskazywano przy tym, że na podstawie art. 48 ustawy *o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych* – prowadzi się ewidencję żołnierzy zawodowych, która w odniesieniu do członków rodziny obejmuje dane dotyczące: imienia i nazwiska małżonka, imion oraz dat urodzin dzieci. Są to dane, w oparciu o które nie można było ustalić, czy żołnierz faktycznie pokrywał wydatki związane z utrzymaniem dziecka. Dlatego też, w celu prawidłowego stosowania przywołanych przepisów ustawy, koniecznym byłoby wprowadzenie możliwości gromadzenia dalszych danych, w tym danych wrażliwych (np. dotyczących dochodów i wydatków, treści wyroku orzekającego rozwód) dotyczących członków rodziny żołnierza zawodowego. Takie działanie mogłoby naruszać ustrojową zasadę proporcjonalności, w związku z czym zrezygnowano z wprowadzenia takiego mechanizmu kontroli.

Ponadto wyjaśniam, że z dniem 1 stycznia 2008 r. w art. 6 ust. 1 pkt 20 ustawy *o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych* wprowadzono legalną definicję *dzieci pozostających na utrzymaniu żołnierza zawodowego*. Zgodnie z tą regulacją są to dzieci własne żołnierza zawodowego, dzieci jego małżonka, dzieci przysposobione i dzieci przyjęte na wychowanie, do czasu zawarcia przez nie związku małżeńskiego, które:

- a) nie przekroczyły osiemnastego roku życia, a w razie uczęszczania do szkoły lub odbywania studiów w szkole wyższej dwudziestego piątego roku życia, albo
- b) stały się całkowicie niezdolne do pracy lub niezdolne do samodzielnej egzystencji przed osiągnięciem wieku określonego w lit. a.

Wskazany wyżej przepis art. 6 ust. 1 pkt 20 ustawy *o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych* doprecyzowuje, a nie rozszerza zakres podmiotowy świadczeniobiorców określony w art. 87 tej ustawy.

Treść tej definicji koresponduje z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. *Kodeks rodzinny i opiekuńczy* (Dz. U. z 2015 r. poz. 2082) w zakresie stosunków pomiędzy rodzicami a dziećmi.

W opinii resortu obrony narodowej obecnie funkcjonujące rozwiązanie dotyczące wypłaty gratyfikacji urlopowej należy ocenić jako najbardziej adekwatne. Nie ma bowiem pewności co do skuteczności ewentualnego wdrożenia mechanizmu pozwalającego powiązać zwiększenie gratyfikacji urlopowej żołnierzy zawodowych ze względu na posiadane dzieci z faktycznym wydawaniem tych środków na ich potrzeby.

2 porówn



Bartosz KOWNACKI

Do wiadomości:

Pan Jacek Świdorski

Wicedyrektor w Sekretariacie Prezesa Rady Ministrów